

Till: Kommunstyrelsen, Styrelsen för Telge AB
För kännedom: Kommunfullmäktige

Revisionsrapport nr 7/2018 – Bolagsstyrning i Södertälje kommuns bolagskoncern.

På uppdrag av bolagens lekmannarevisorer har EY granskat bolagsstyrningen inom Telgekoncernen. Syftet med granskningen har varit att bedöma om bolag ägda av Södertälje kommun har ett tydligt regelverk för bolagsstyrning. Granskningen utgår från Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") som utarbetats av Kollegiet för svensk bolagsstyrning. I granskningen beaktas också SKL:s principer för styrning av kommun- och landstingsägda bolag som är avsedda som ett stöd för kommuners arbete med bolagsstyrning.

Lekmannarevisorernas samlade bedömning är att bolagsstyrningen i kommunen i huvudsak är tydligt utformad och att det finns goda förutsättningar för kommunens styrning av bolagen. Södertälje kommun har en styrmodell som innebär att det finns en mellan kommunen och bolagen gemensam process för övergripande mål och budget. Styrningen av bolagen sker i övrigt genom bolagsordning och ägardirektiv samt i viss grad genom övriga styrande dokument som är tillämpliga för bolagen.

EY har granskat hur bolagen lever upp till svensk kod för bolagsstyrnings riktlinjer kring bolagsstämma, styrelsens sammansättning och arbete, samt styrelsens relation till ägare, VD och revisorer. Koden tillämpas formellt sett inte inom bolagen, men de följer den i hög grad i de avseenden då den är tillämplig. När det gäller bolagsstyrningsrapporten avviker koncernen från Kodens rekommendationer trots att de skulle kunna tillämpas. Bedömning och uppföljning av risker, hur bolagets interna kontroll är organiserad samt hur styrelsearbetet har bedrivits är exempel på områden som framhävs i Koden men som i mycket begränsad omfattning beskrivs i koncernens rapport.

Sammanfattningsvis rekommenderar vi att styrelsen för Telge AB utvecklar sin bolagsstyrningsrapport med Svensk kod för bolagsstyrning som vägledning. På så sätt kan bolagsstyrningsrapporten bli mer innehållsrik och upplysande särskilt när det gäller hur den interna kontrollen är organiserad och hur styrelsearbetet bedrivs. Bolagsstyrningsrapporter bör också ingå som en del av årsredovisningarna för såväl koncernbolaget som dess dotterbolag.

Av rapporten framgår att det inte längre tillämpas offentliga bolagsstämmor i kommunens bolag vilket begränsar insynen för medborgare och förtroendevalda. Enligt vår mening borde det från demokratisynpunkt övervägas om inte Södertälje kommun i likhet med andra större kommuner anordnar offentliga bolagsstämmor till vilka fullmäktige och allmänheten inbjuds.

Därutöver anser vi att kommunstyrelsen behöver förtydliga vilka styrdokument som är gällande för bolagen.

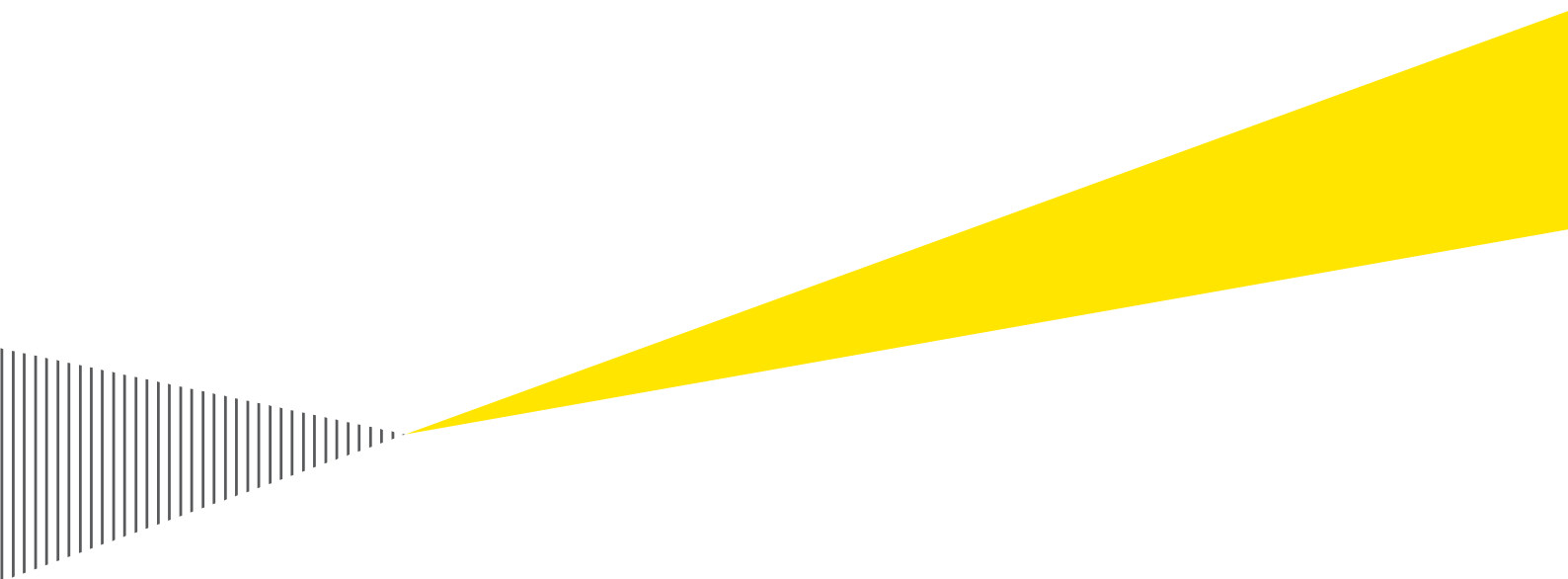
Vi önskar svar från kommunstyrelsen på vår skrivelse och medföljande revisionsrapport senast den 20 december 2018.

För revisorerna i Södertälje kommun

Bo Fredriksson

Elisabet Komheden

Bolagsstyrning i Södertälje kommuns bolagskoncern

**Building a better
working world**

Innehållsförteckning

Sammanfattande bedömning och rekommendationer	1
1. Inledning	2
1.1. Bakgrund.....	2
1.2. Syfte och revisionsfrågor	2
1.3. Revisionskriterier.....	2
1.4. Metod.....	3
2. Regelverk för bolagsstyrning i Södertälje	3
2.1. Styrmodell	3
2.2. Regelverk för bolagsstyrning	4
3. Granskning utifrån valda delar av koden.....	6
3.1. Bolagsstämma	6
3.2. Styrelsens sammansättning	7
3.3. Styrelsens utbildning och kompetensutveckling.....	8
3.4. Styrelsens arbetsformer	10
3.5. Styrelsens beslut.....	12
3.6. Styrelsens utvärdering.....	12
3.7. Styrelsens relation till ägaren	13
3.8. Styrelsens relation till VD.....	14
3.9. Styrelsens relation till revisorerna.....	15
3.10. Information om bolagsstyrning	16
4. Sammanfattad bedömning	17
4.1. Svar på revisionsfrågor	17
4.2. Bedömning.....	19
Källförteckning	20

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

EY har på uppdrag av lekmannarevisorerna granskat bolagsstyrningen inom Telge AB. Granskningen syftar till att bedöma om bolag ägda av Södertälje kommun har ett tydligt regelverk för bolagsstyrning. Vi har gjort en övergripande bedömning av Telge AB som koncern med fördjupade nedslag i Telge Bostäder och Telge Inköp. Granskningen utgår från Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") som utarbetats av Kollegiet för svensk bolagsstyrning. Koden måste följas av de svenska börsbolagen men kan på frivillig grund tillämpas även av andra bolag. Statliga bolag måste till exempel följa koden i tillämplig omfattning. I granskningen beaktas också SKL:s principer för styrning av kommun- och landstingsägda bolag som är avsedda som ett stöd för kommuners arbete med bolagsstyrning.

Vår bedömning är att bolagsstyrningen i kommunen i huvudsak är tydligt utformad. Södertälje kommun har en styrmodell som innebär att det finns en mellan kommunen och bolagen gemensam process för övergripande mål och budget. Styrningen av bolagen sker i övrigt genom bolagsordning och ägardirektiv samt i viss grad genom övriga styrande dokument som är tillämpliga för bolagen. Här är vår bedömning att det i dagsläget är otydligt vilka av kommunens styrande dokument som gäller. Endast ett fåtal följs upp i koncernens årsredovisning trots att mål eller riktlinjer för bolagen även finns i andra styrdokument. Kommunstyrelsen bör förtydliga vilka styrdokument som är gällande för bolagen.

I granskningen kan vi konstatera att Telge AB har en central roll i kommunens styrning av dotterbolagen. Koncernstyrelsen omsätter kommunens mål- och budget i en koncernplan som anger strategisk riktning för koncernen. Med utgångspunkt i denna utarbetar respektive bolag en affärsplan som antas av varje bolagsstyrelse och som godkänns av koncernstyrelsen. Det finns tydliga rutiner för vilken återrapportering som ska ske från VD till bolagsstyrelse, från bolag till koncern och från koncern till kommunstyrelse eller kommunfullmäktige. Vår bedömning är att det finns goda förutsättningar för kommunens styrning av bolagen.

Vi har granskat hur bolagen lever upp till svensk kod för bolagsstyrnings riktlinjer kring bolagsstämma, styrelsens sammansättning och arbete samt styrelsens relation till ägare, VD och revisorer. Koden tillämpas formellt sett inte inom bolagen, men de följer den i hög grad i de avseenden då den är tillämplig. Ett undantag är bolagsstyrningsrapporten där koncernen avviker från Kodens rekommendationer. Bedömning och uppföljning av risker, hur bolagets interna kontroll är organiserad samt hur styrelsearbetet har bedrivits är exempel på områden som framhävs i Koden men som endast i begränsad omfattning framgår av koncernens rapport. Vi bedömer att bolagsstyrningsrapporten kan och bör utvecklas. Det kan också vara ett möjligt sätt att i enlighet med SKL:s rekommendationer kompensera för den minskade möjlighet till insyn som det innebär att bolagen inte längre tillämpar offentliga bolagsstämmor.

Med utgångspunkt i granskningen rekommenderar vi:

- ▶ **Att styrelsen för Telge AB** utvecklar bolagsstyrningsrapporten med Svensk kod för bolagsstyrning som vägledning.
- ▶ **Att kommunstyrelsen** förtydligar vilka av kommunens styrande dokument som gäller bolagen.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att bolag för aktieägarna sköts hållbart, ansvarsfullt och så effektivt som möjligt. Förtroendet hos lagstiftare och i samhället för att bolagen agerar ansvarsfullt är avgörande för bolagens frihet att förverkliga sina strategier för att skapa värde.

I syfte att säkerställa en god bolagsstyrning har Kollegiet för svensk bolagsstyrning tagit fram *Svensk kod för bolagsstyrning* ("Koden"). Koden måste följas av de svenska börsbolagen men även staten kräver i sina ägardirektiv till statliga bolag att koden tillämpas i tillämplig omfattning. Svensk kod för bolagsstyrning kompletterar lagstiftning och andra regler genom att ange en norm för god bolagsstyrning. Koden ska kunna tillämpas av ett brett spektrum av bolag med vitt skilda förutsättningar. Det ställer stora krav på Koden när det gäller att lämna utrymme för olika sätt att praktiskt tillämpa enskilda regler, men också på bolagen att, när de finner det motiverat, inte tveka att välja en annan lösning än den Koden anvisar och förklara avvikelserna. Koden ska på frivillig grund kunna tillämpas även av andra noterade och onoterade bolag.

SKL har tagit fram *Principer för styrning av kommun- och landstingsägda bolag*. Principerna syftar till att lyfta fram goda erfarenheter från bolagsstyrning i den kommunala bolagssektorn. Principerna tar i viss utsträckning avstamp i Svensk kod för bolagsstyrning och är avsedda som ett stöd för kommunens arbete med bolagsstyrning. SKL:s principer för styrning av kommun- och landstingsägda bolag behandlar i stor utsträckning samma områden som Koden. Koden uttrycker dock mer explicit en norm för god bolagsstyrning.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om bolag ägda av Södertälje kommun har ett tydligt regelverk för bolagsstyrning. Med utgångspunkt från att det finns en god sed för bolagsstyrning genom Koden omfattar granskningen en uppföljning av i vilken omfattning kodens olika regler tillämpas av bolagen.

Granskningen omfattar följande frågor:

- ▶ Finns tydliga regelverk för bolagsstyrning för Södertälje kommuns bolag?
 - På vilka nivåer har befintliga regelverk beslutats?
 - Omfattar reglerna samtliga bolag?
 - Tillämpas bolagsstyrningskoden i någon omfattning?
 - Om ej, har diskussion förts om att börja tillämpa denna?
- ▶ I hur stor omfattning styrs bolagen utifrån den norm som Koden beskriver, oaktat om det beslutats att den ska tillämpas?

1.3. Revisionskriterier

Granskningens utgångspunkt är bolagsstyrningskoden och SKL:s vägledning för bolagsstyrning. Dessa är av vägledande karaktär och är inte tvingande för bolagen.

1.4. Metod

Granskningen baseras på dokumentgranskning och intervjuer med ordförande i styrelse samt VD för följande bolag i koncernen:

- ▶ Telge AB
- ▶ Telge Bostäder
- ▶ Telge Inköp

Rapporten är sakgranskad av intervjuade, vilket innebär att de fakta som rapporten hänvisar till är kvalitetssäkrade av de som granskats. Slutsatserna och revisionsbedömningarna ansvarar EY för.

2. Regelverk för bolagsstyrning i Södertälje

2.1. Styrmodell

Av 10 kap. 3 § kommunallagen följer särskilda krav när kommunen eller landstinget väljer att bedriva verksamhet i ett helägt aktiebolag. Bestämmelsen innebär bland annat att det kommunala ändamålet med verksamheten skall anges i bolagsordningen, att fullmäktige skall utse samtliga styrelseledamöter och minst en lekmannarevisor samt att fullmäktige skall ges rätt att ta ställning innan bolaget fattar beslut i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

De kommunala bolagen är en integrerad del av den styrmodell som gäller all den kommunala verksamheten i Södertälje. Syftet med den gemensamma styrmodellen är att stärka den långsiktiga planeringen och förbättra möjligheten att styra mot och följa upp de mål som kommunfullmäktige fastställt som strategiskt viktiga. I styrmodellen fastställs viktiga moment i planerings- och uppföljningsprocessen samt ansvaret för dessa. Styrmodellen ingår som bilaga till Mål och budget som fastställs av kommunfullmäktige.

Centralt i styrmodellen är att beredningen av Mål och budget sker gemensamt i kommunkoncernen. Beredningen omfattar en samordnad budget- och investeringsprocess, framtagande av förslag till mål och inriktningsstrategi, ekonomiska förutsättningar samt översyn av de generella och särskilda ägardirektiven. Kommunledningsgruppen behandlar övergripande frågor kring mål- och budget vid flera tillfällen under året. I Telges koncernledning sker strategisk planering för bolagskoncernen.

Bolagsstyrelsernas sammansättning beslutas av kommunfullmäktige vid mandatperiodens början, samt vid eventuella fyllnadsval. Bolagsstyrelsen för Telge AB är det högsta beslutande organet inom koncernen och har det yttersta ansvaret för koncernens verksamhet.

Av kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att de kommunala bolagens styrelser har initiativrätt gällande att väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till. Ledamöterna i kommunfullmäktige har i sin tur rätt att framställa interpellation till ordförande i bolagsstyrelse.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt enligt kommunallagen tydliggörs i reglementet för kommunstyrelsen. Där framgår att kommunstyrelsen uppmärksamt ska följa den verksamhet som bedrivs av de kommunala bolagen och utöva fortlöpande tillsyn över verksamheten i fråga om

framför allt målinriktning, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv. Kommunstyrelsen ska arbeta utifrån ett koncernperspektiv och ha ett *mycket nära samarbete* med styrelsen för Telge AB. I reglementet beskrivs också att det i kommunstyrelsens styrfunktion ingår att (om inte kommunfullmäktige har beslutat annat) bevaka kommunens intressen vid bolagsstämmor samt andra sammanträden inom företag vilka kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

2.2. Regelverk för bolagsstyrning

Det huvudsakliga regelverket för bolagsstyrning i Södertälje formuleras genom:

- ▶ Bolagsordning
- ▶ Generella och specifika ägardirektiv
- ▶ Innevarande periods mål och budget
- ▶ Styrdokument och i tillämpliga delar policyer, planer och program

2.2.1. Bolagsordning och ägardirektiv

Bolagsordningen och ägardirektiven ska säkerställa att den operativa styrningen av koncernen och dess olika verksamheter sker effektivt och inom de ramar som ägaren beslutat. Kommunfullmäktige beslutar om bolagsordningar och fastställer årligen generella och särskilda ägardirektiv för Telge AB och dess dotterbolag.

I bolagsordningen för Telge AB, fastställd av kommunfullmäktige 2014-12-15, framgår det att ändamålet med bolagets verksamhet är att bedriva aktivt ledarskap av Södertälje kommuns bolag med utgångspunkt i kommunfullmäktiges ägardirektiv, mål och budget samt andra styrande inriktningsdokument. Telge AB ska förvalta kommunens dotterbolag med krav på effektivitet, god ekonomisk avkastning och uppfyllelse av de mål som ägaren ålägger bolagen. Bolaget ska vara en effektiv organisation för ledning, uppföljning, utveckling och förvaltning av kommunens bolag inom den kommunala kompetensen samt enligt lokaliseringsprincipen.

Av bolagsordningen för såväl Telge AB som dotterbolagen framgår att fullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning innan beslut i verksamheten, som är av principiell betydelse eller annars av större vikt, fattas. Av det generella ägardirektivet framgår vilka frågor detta avser och hur de ska hanteras. Det uppges bland annat vara större investeringar, större försäljningar, bildande/förvärv eller försäljning/avveckling av dotterbolag, förvärv eller försäljning av aktier i andra bolag, planer på ny eller ändrad verksamhetsinriktning samt större förändringar av taxekonstruktioner. Om ärendehantering framgår här bland annat att samberedning ska ske, vilket innebär att koncernchefen eller den som koncernchefen utser, ska delta i ett tidigt skede i beredningen av ärendena. På samma sätt ska kommunförvaltningen delta i beredningen av de ärenden som ska gå från dotterbolags styrelse till Telge ABs koncernstyrelse och vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

I det generella ägardirektivet framgår att kommunstyrelsen utövar kommunens tillsynsfunktion över koncernen men att Telge AB utövar kommunens insyns- och tillsynsfunktion i dotterbolagen. Med det avses att kommunstyrelsen ska lämnas den information och få del av de handlingar från Telge AB som styrelsen begär. Styrelsen för Telge AB har rätt att på motsvarande sätt ta del av begärd information från dotterbolagen och har dessutom rätt att ha adjungerade ledamöter i dotterbolagens styrelser. Denna tillsynsfunktion ska inte förväxlas med

kommunstyrelsen uppsiktsplikt enligt 6 kap. 1§ kommunallagen, vilken gäller alla bolag. Uppsiktsplikten ska enligt det generella ägardirektivet uppfyllas genom ett aktivt informationsutbyte och en ständig dialog mellan förvaltning och Telge AB. Av ägardirektivet framgår vilka ekonomiska rapporter bolaget ska redovisa till kommunstyrelsen samt vilka uppgifter som ska sammanställas för vidare behandling i kommunstyrelse och kommunfullmäktige genom årsrapporten.

Det generella ägardirektivet säger att Telge AB ska arbeta fram arbetsordningar för dotterbolagens styrelser som respektive styrelse årligen ska anta. Ägardirektivet säger också att VD-instruktioner ska vara enhetligt utformade inom koncernen. I det särskilda ägardirektivet för Telge AB framgår att Telge AB har rätt att skriva policyer och riktlinjer för dotterbolag. Dotterbolagen ska följa koncernens fastställda vision, övergripande mål, kärnvärden, koncernpolicyer, riktlinjer, direktiv och instruktioner. Telge AB ska regelbundet och aktivt bevaka och analysera dotterbolagens verksamhetsinriktning och värdeutveckling. Utifrån förändrade förutsättningar avseende till exempel marknad, lagstiftning, ekonomisk och teknisk utveckling ska Telge AB se över och föreslå omprövning av verksamheter.

Uppföljningen av ägardirektiv ska ske i varje styrelse minst två gånger per år. Koncernstyrelsen följer upp samtliga ägardirektiv två gånger per år.

2.2.2. Mål och budget

Kommunen och koncernen har en gemensam strategisk inriktning i enlighet med det generella ägardirektivet. Investeringsbudget är gemensam för hela kommunkoncernen och i kommunfullmäktiges mål och budget med bilagor omfattas även affärsplan för bolagen samt beräknat resultat och kassaflöde per bolag. Framtagandet av underlag till mål och budget sker parallellt i förvaltningsorganisationen och koncernen. Samtliga dotterbolag i koncernen arbetar med treåriga affärsplaner, utifrån en standardiserad process. I slutet av april godkänner bolagsstyrelserna planen och därefter kvalitetssäkras den av koncernstyrelsen, som sammanställer materialet i ett gemensamt dokument tillsammans med kommunförvaltningens underlag till mål och budget.

Telge AB:s koncernplan är det strategidokument som på ett övergripande sätt samlar och beskriver Telgekoncernens gemensamma arbete och prioriteringar de närmaste åren. Koncernplanen utgör utgångspunkt för bolagens måldelnings- och affärsplanearbete. Mål för bolaget utgår från bolagets affärsplan, som årligen bryts ner till operativa ettårs mål och en budget. Förslag till affärsplan och budget upprättas av koncernchef och vd i bolaget som sedan beslutas av respektive bolagsstyrelse. Koncernstyrelsen fastställer koncernens övergripande budget.

Uppföljningen under året består av månads- och tertialuppföljningar. Tertialuppföljningarna omfattar hela kommunkoncernen och innehåller en bedömning utifrån upprättade riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Årsbokslutet omfattar hela verksamhetsåret och innehåller en utvärdering av ekonomi och verksamhet, inklusive en översiktlig beskrivning av arbetet med intern kontroll.

2.2.3. Övriga styrande dokument

Enligt de generella ägardirektiven regleras bolagens verksamhet av övriga antagna styrdokument samt i tillämpliga delar policyer, planer och program. Ingen närmare specificering sker

av vilka som avses. Enligt ägardirektiven ska Telge AB följa upp tillämpliga policyer i den årliga bolagsstyrningsrapporten. I bolagsstyrningsrapporten för 2017 följdes följande policyer antagna av kommunfullmäktige upp:

- ▶ Miljöprogram
- ▶ Klimatstrategi och energiplan 2013-2016
- ▶ Handikappolitiskt program

Revisorerna har i tidigare granskning (Granskning av kommunstyrelsens uppsikt, 2016) anmärkt på att det är oklart om bolagen omfattas av kommunens styrdokument för intern kontroll. En egen riktlinje för riskhantering och internkontrollplan för Telgekoncernen godkändes av koncernstyrelsen i december 2017. Vår bedömning är att frågan om kommunens styrdokument kan röra även andra områden. Till exempel bör Södertälje kommuns bredbandsstrategi, informationssäkerhetspolicy, näringslivsstrategi, stadsmiljöprogram, m.fl. kunna vara aktuella även för bolagen.

3. Granskning utifrån valda delar av koden

Revisorerna har i granskningen valt ut ett antal paragrafer i bolagskoden som bedöms särskilt relevanta för frågan om kommunens styrning av bolagskoncernen. I detta avsnitt redogörs för granskningens resultat avseende de valda paragraferna.

3.1. Bolagsstämma

Enligt 7 kap. 1 § aktiebolagslagen utövas aktieägares lagstadgade inflytande i bolaget vid bolagsstämman, som är bolagets högsta beslutande organ. SKL:s principer för bolagsstyrning säger att bolagsstämman kan genomföras som stämmosammanträde eller som stämma per capsulam. Om stämma ska genomföras per capsulam ska kommunen bestämma hur information om bolaget till politiker och allmänhet som annars skulle lämnats på stämman skall lämnas. Svensk kod för bolagsstyrning innehåller bara direktiv för fysiska sammanträden.

Södertäljes bolagskoncern har sedan 2016 valt att genomföra samtliga bolagsstämmor per capsulam. VD för Telge AB beskriver att det har varit svårt att väcka intresse för bolagsstämmorna. Även intervjupersonerna från Telge Inköp och Telge Bostäder beskriver att intresset för offentliga bolagsstämmor har varit mycket lågt och att förändringen är en fråga om effektivisering. Med bakgrund i det låga intresset har bolagen heller inte vidtagit några åtgärder för att information som annars skulle ha framkommit vid stämman ska komma politiker och allmänhet till del. Ingen har efterfrågat informationen.

Koden säger:	Telge AB	Telge Inköp	Telge Bostäder
Bolaget ska sträva efter att alla som har rätt att närvara vid stämman genom kallelse till stämman får relevant, tydlig och begriplig information om de ärenden som ska behandlas.	Av bolagsordningen för samtliga granskade bolag framgår att aktieägarna ska kallas till stämman. Vilka som i övrigt har närvarorätt framgår ej. Kallelse skickades till ordförande, VD och ägarrepresentant och omfattar dagordning för stämman.		

<p>Kallelse till stämma och annan information av allmänt intresse om de ärenden som ska behandlas skall finnas på bolagets hemsida.</p>	<p>Ingen information om stämman förekommer på någon av bolagens hemsidor. Årsredovisningar för bolagen samt koncernens hållbarhetsrapport finns tillgängliga på hemsidan.</p>
<p>Vid stämma ska ordförande och så många av övriga ledamöter delta så att styrelsen är beslutsför. VD ska närvara.</p>	<p>Stämman genomförs per capsulam. I protokollet noteras endast närvaro från ett aktieägarambud. Stämmans tillika bolagsstyrelsens ordförande samt en mötessekreterare nämns också i stämmoprotokollet.</p>
<p>Protokoll från stämman ska tillställas styrelseledamöter, revisorer och lekmannarevisorer.</p>	<p>Protokollet finns tillgängligt för styrelsen och revisorerna genom NetPublicator.</p>
<p>Protokoll från senaste ordinarie bolagsstämma och där efter hållen extra bolagsstämma ska återfinnas på bolagets hemsida.</p>	<p>Finns ej för något av de granskade bolagen.</p>
<p>Till justerare ska utses någon som har rösträtt på stämman.</p>	<p>Till justerare utsågs ordförande samt det röstberättigade ombudet.</p>

3.2. Styrelsens sammansättning

Styrelsen ansvarar enligt 8 kap. 4 § aktiebolagslagen för organisationen och förvaltningen av bolagets angelägenheter i enlighet med gällande lagar och andra regler. Svensk kod för bolagsstyrning säger att styrelsen ska ha en storlek och sammansättning som säkerställer dess förmåga att förvalta bolagets angelägenheter med integritet och effektivitet. SKL:s principer för styrning säger att styrelsen ska ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund i övrigt. En jämn könsfördelning i styrelsen skall eftersträvas.

Styrelseledamöterna i bolagen utses av kommunfullmäktige. Bolagsstämmorna noterar det val som har gjorts. Respektive parti har sin egen beredningsprocess för detta och det sker inte någon samordning som gör att varje styrelse får en till sin helhet avvägd sammansätt-

ning. Ordförande för Telge AB beskriver att det kan vara en utmaning att fånga upp spetskompetenser bland de förtroendevalda eftersom många med spetskompetens arbetar inom konkurrerande verksamheter.

Koden säger:	Telge AB	Telge Inköp	Telge Bostäder
Styrelsen ska ha en ändamålsenlig sammansättning präglad av mångsidighet och bredd avseende kompetens, erfarenhet och bakgrund. Jämn könsfördelning ska eftersträvas.	<p>Styrelsen består av 11 ledamöter (varav 6 män) och 11 suppleanter (varav 8 män).</p> <p>Åldersspridningen i styrelsen är 36-73 år med en medelålder på 57 år.</p> <p>Styrelseledamöternas nuvarande yrkestillhörigheter är till övervägande del politiska. Sju av styrelseledamöterna är till sin huvudsakliga sysselsättning kommunalråd, gruppledare eller riksdagsledamöter. Övriga har blandad yrkesbakgrund.</p> <p>Stark personunion med kommunstyrelsen genom 7 gemensamma ledamöter.</p>	<p>Styrelsen består av 7 ledamöter (varav 4 män) och 7 suppleanter (varav 3 män). Åldersspridningen i styrelsen är 35-71 år med en medelålder på 59 år.</p> <p>Styrelseledamöterna har en blandad yrkesbakgrund.</p>	<p>Styrelsen består av 9 ledamöter (varav 7 män) och 9 suppleanter (varav 8 män). Åldersspridningen i styrelsen är 33-76 år med en medelålder på 57 år.</p> <p>Styrelseledamöterna har en blandad yrkesbakgrund.</p>
Högst en bolagsstämmovald styrelseledamot får arbeta i bolagets ledning eller i bolagets dotterbolag.	Förekommer inte i något av de granskade bolagen.		

3.3. Styrelsens utbildning och kompetensutveckling

Styrelsens ordförande skall se till att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina åligganden. Enligt SKL:s principer för bolagsstyrning har ordföranden ett särskilt an-

svar för att leda och organisera styrelsens arbete, uppmuntra en öppen och konstruktiv diskussion i styrelsen i vilken samtliga ledamöter deltar samt att se till att styrelsen fortlöpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om bolaget och dess verksamhet samt i övrigt får den utbildning som krävs för att styrelsearbetet skall kunna bedrivas effektivt.

I Telgekoncernen genomförs en gemensam introduktionsutbildning för ledamöter i alla styrelser. Utbildningen pågår i tre dagar, där de första två är gemensamma för alla bolagsstyrelser och den tredje är tematiskt inriktad enligt följande indelning:

- ▶ Telge Bostäder, Telge Fastigheter och Telge Hovsjö.
- ▶ Telge Nät, Telge Återvinning och Södertälje Hamn.
- ▶ Telge Energi, Telge Kraft, Tom Tits Experiment, Telge Tillväxt och Telge Inköp.

Dag ett och två i utbildningen handlar om Telgekoncernen i allmänhet och om den lagstiftning som berör det kommunala bolaget och styrelseuppdraget. Dag tre är en fördjupning i Telgekoncernen och dess bolag, med fokus på koncernens och bolagens utveckling och utmaningar, kommunens styrning och uppföljning av bolagen samt hur moderbolaget arbetar med den övergripande planeringsprocessen i form av strategiplan, budget och måldelning samt policyer och riktlinjer.

Koden säger:	Telge AB	Telge Inköp	Telge Bostäder
Ordförande ska tillse att ny ledamot i styrelsen får erforderlig introduktionsutbildning samt den utbildning i övrigt som ordförande och ledamot gemensamt finner lämplig.	Vid koncernens gemensamma styrelseutbildning 2015 närvarade, enligt närvarolistan, 5 ordinarie styrelseledamöter och 7 suppleanter. Av styrelsens utvärdering 2017 framgår att 17 av 18 svarande upplever att de helt eller i huvudsak har den kompetens och kunskap som behövs för uppdraget.	Vid koncernens gemensamma styrelseutbildning 2015 närvarade, enligt närvarolistan, 6 ordinarie styrelseledamöter och 4 suppleanter. Styrelsens utvärdering 2017, som hade låg svarsfrekvens, visar att 38 % bara delvis upplever sig ha den kompetens som krävs för uppdraget. Övriga svarande anser att de helt eller i huvudsak har den kompetens som fordras.	Vid koncernens gemensamma styrelseutbildning 2015 närvarade, enligt närvarolistan, 5 ordinarie styrelseledamöter och 6 suppleanter. Av styrelsens utvärdering 2017 framgår att 25 % av de svarande delvis eller inte alls upplever att de har tillräcklig kompetens för att sitta i styrelsen, eller tillräcklig kunskap kring aktuella lagar och regulatoriska krav.

Ordförande ska se till att styrelsen fortlöpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om bolaget.	Koncernstyrelsen besöks regelbundet av företrädare från dotterbolagen som berättar om bolagets verksamhet och om aktuella händelser.	Vid flera möten har styrelsen bjudit in externa besökare som berättar och utvecklar kompetens inom styrelsen.	Bolaget har årligen en intern utbildningsdag som kan ha olika tema. 2018 fokuserade utbildningen på hyresjuridik. Styrelsen inleder varje styrelsemöte med att en besökare informerar eller utbildar styrelsen inom relevant ämne.
--	--	---	--

3.4. Styrelsens arbetsformer

Formerna för styrelsens arbete ska enligt svensk kod för bolagsstyrning fastställas av styrelsen och vara tydliga och väl dokumenterade. För att styrelsen ska kunna fatta väl underbyggda beslut ska verkställande direktören förse styrelsen med erforderligt underlag för dess arbete både inför och mellan styrelsens sammanträden.

Inom koncernen finns en mall för arbetsordning för styrelsen som alla dotterbolag ska följa. Arbetsordningen beskriver de praktiska formerna för styrelsens arbete, bolagets roll i förhållande till koncernen samt vilka frågor av vikt som ska överlåtas till kommunfullmäktige. Malen lämnar utrymme för respektive bolagsstyrelse att själv ta ställning i en fråga: Hur många dagar före sammanträde som kallelse och dagordning ska vara styrelsen till handa.

Arbetsordningen säger att ekonomisk rapportering ska ske vid varje styrelsesammanträde. Enligt instruktion till VD ansvarar VD för att bokföring och redovisning sköts betryggande och i överensstämmelse med lag och god sed samt att det finns ett fungerande redovisnings- och rapporteringssystem i förhållande till styrelsen.

Koden säger:	Telge AB	Telge Inköp	Telge Bostäder
Styrelsens uppgifter är tydliggjorda i en arbetsordning, i vilken uppgifter regleras som framgår av Koden kap. 3.3.1	Ja, enligt koncernens mall. Sammanvägt med bolagsordning och arbetsfördelning mellan styrelse och VD framgår de uppgifter som ingår i koden.		

<p>Om styrelsen inom sig upprättar utskott ska det av arbetsordningen framgå vilka arbetsuppgifter och vilken beslutanderätt styrelsen delegerat till utskott samt hur utskott ska rapportera till styrelsen.</p>	<p>Utskott förekommer inte i något av de granskade bolagen. Av intervju med ordförande och VD för Telge Bostäder framkommer att styrelsens presidium sammanträder inför varje styrelsemöte för att bereda ärenden. Ett sådant förfarande framgår inte av arbetsordningen. Intervjupersonerna beskriver att formen är hämtad från nämnderna och ses som en del av den politiska förankringsprocessen och som ett sätt att involvera vice ordförande i bolagsledningen i större utsträckning. Arbetsformen uppges vara utbredd inom fler bolag.</p>		
<p>Styrelsen ska minst en gång per år pröva styrelsens arbetsordning, VD-instruktion och rapporteringsinstruktion.</p>	<p>Styrelsen fastställde arbetsordning för styrelsen, VD-instruktion samt arbetsfördelning mellan styrelse och VD 2018-02-25. I samband med beslut om budget för 2018 (2017-12-11) beslutade styrelsen att uppdra till VD att vid varje styrelsemöte rapportera om den ekonomiska utvecklingen i koncernen.</p>	<p>Styrelsen fastställde arbetsordning, VD-instruktion samt arbetsfördelning mellan styrelse och VD 2017-09-15. Avsnitt 3.8 <i>Beslut</i> i arbetsordningen undantogs från beslutet och återremitterades till koncernledningen. Frågan nämns som öppet ärende vid påföljande möte men har därefter lyfts bort från ärendelistan utan att något beslut har dokumenterats.</p>	<p>Styrelsen fastställde arbetsinstruktion och VD-instruktion vid sammanträde den 2017-09-18. I samband med det beslutade styrelsen också att VD löpande ska återrapportera tagna beslut till styrelsen.</p>
<p>Styrelsen ska se till att bolaget har formaliserade rutiner som säkerställer att fastlagda principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs samt att bolagets finansiella rapportering är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på noterade bolag.</p>	<p>Telge AB har antagit en riktlinje för riskhantering och intern kontroll i december 2017. För 2018 omfattar bolagets internkontrollplan bedömning och handlingsplan för tre kritiska risker:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Felaktiga löner betalas ut, avslut blir inte gjorda, medarbetare får inte lön. 	<p>Telge Inköp omfattas av kommunens internkontrollplaner. Återrapportering sker till respektive nämnd. Bolaget har därför inte antagit bolagskoncernens gemensamma struktur. Diskussioner pågår kring upplägg för 2019. Nuvarande former ser olika ut och är svåra att kombinera på annat vis än genom dubbla internkontrollrutiner.</p>	<p>Telge Bostäder har en internkontrollplan sedan flera år tillbaka. Formen kommer att anpassas till koncernens under 2019. Bolaget har arbetat fram en projektstyrningsmodell (utvecklad form av XLPM) som ger ledningsgruppen och styrelsen bättre insyn i den löpande verksamheten såväl avseende investeringsprojekt som andra projekt.</p>

	<p>2) Felaktig hantering av pensionsinbetalningarna.</p> <p>3) Koncernens beslutade projektstandard XLPM används inte fullt ut.</p> <p>Finansiell rapportering till styrelsen sker vid varje styrelsemöte. Att årsredovisningen är upprättad i överrensstämmelse med lag säkerställs av de auktoriserade revisorerna.</p>	<p>Finansiell rapportering till styrelsen sker vid varje styrelsemöte. Att årsredovisningen är upprättad i överrensstämmelse med lag säkerställs av de auktoriserade revisorerna.</p>	<p>Finansiell rapportering till styrelsen sker vid varje styrelsemöte. Att årsredovisningen är upprättad i överrensstämmelse med lag säkerställs av de auktoriserade revisorerna.</p>
--	---	---	---

3.5. Styrelsens beslut

I såväl svensk kod för bolagsstyrning som i SKL:s principer för bolagsstyrning tillskrivs styrelsens ordförande ett särskilt ansvar för att kontrollera att styrelsens beslut verkställs.

Koden säger:	Telge AB	Telge Inköp	Telge Bostäder
Ordförande ska kontrollera att styrelsens beslut verkställs.	Styrelsen följer vid varje sammanträde upp ärendebalans.	Styrelsen har en ärendehanteringslista i varje mötesprotokoll där pågående ärenden följs upp.	Styrelsen följer vid varje sammanträde upp ärendebalans.

3.6. Styrelsens utvärdering

Regelbunden och systematisk utvärdering utgör grunden för en fortlöpande utveckling av styrelsens arbete. Enligt svensk kod för bolagsstyrning ska styrelsen årligen genom en systematisk och strukturerad process utvärdera styrelsearbetet med syfte att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Resultatet av utvärderingen ska redovisas för valberedningen. Bolagsstyrningsrapporten ska ange hur styrelseutvärderingen genomförts och redovisats.

SKL:s principer utvecklar rekommendationer för innehållet i utvärderingen och beskriver att den som minst bör omfatta om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina

uppgifter, om dess arbetsformer fungerar och om den är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning.

En koncerngemensam styrelseutvärdering genomfördes för första gången 2017 av extern konsult. Utvärderingen följer SKL:s rekommendationer avseende innehåll och genomförs i form av en enkät till styrelseledamöter och suppleanter. Avsikten är att utvärderingen ska genomföras vartannat år.

Koden säger:	Telge AB	Telge Inköp	Telge Bostäder
Styrelsen ska årligen genom en systematisk och strukturerad process utvärdera styrelsearbetet med syfte att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet.	<p>Bolaget ingår i den koncerngemensamma utvärderingen. Styrelsen tar del av både det egna resultatet samt resultatet för samtliga dotterbolag.</p> <p>Utvärderingen genomfördes senast under våren 2017. Svarsfrekvensen var 82 % i Telge AB.</p> <p>En konkret åtgärd var att styrelseledamöterna efterfrågade mer information mellan mötena så från och med november börjar Telge skicka sin månadsrapport till ledamöterna.</p>	<p>Bolaget ingår i den koncerngemensamma utvärderingen. Egna utvärderingar i liknande format genomfördes före 2017.</p> <p>Den senaste utvärderingen hade endast 57 % svarsfrekvens. Styrelsen har haft svårt att bearbeta resultatet internt, dels för att svarsfrekvensen varit låg och dels för att enskilda ledamöter anonymt har gett negativa betyg men ingen har velat kommentera eller motivera och det har därför varit svårt att lyfta förbättringsförslag.</p>	<p>Bolaget ingår i den koncerngemensamma utvärderingen.</p> <p>Den senaste utvärderingen hade en svarsfrekvens på 67 %.</p> <p>En konkret åtgärd som vidtogs efter den senaste utvärderingen var att genomföra en juridisk utbildning för styrelsen.</p>
Resultatet av utvärderingen ska redovisas för valberedningen.	Valberedning förekommer inte. Resultaten presenteras inte utanför koncernen utan används för internt utvecklingsarbete inom koncernen och inom respektive bolag.		

3.7. Styrelsens relation till ägaren

SKL:s principer för bolagsstyrning tillskriver styrelseordföranden ett särskilt ansvar för att upprätthålla kontakt och dialog med bolagets ägare. Syftet med det är att styrelsen ska känna till ägarnas synpunkter i fråga om bolagets övergripande mål och strategi och andra viktiga frågor.

Av intervjuerna framkommer att bolagen förefaller ha olika perspektiv på ägarrepresentationen. Den politiska förankringsprocessen är central i ett samtal och i ett annat samtal är relationen till moderbolaget och koncernens representanter det förhållande som ligger närmast till hands.

Koden säger:	Telge AB	Telge Inköp	Telge Bostäder
Ordförande ska förmedla synpunkter från ägarna till styrelsen.	<p>Styrelsens ordförande är även kommunstyrelsens ordförande och har därigenom god överblick på såväl kommunens som bolagskoncernens aktuella frågor.</p> <p>I styrelsens utvärdering 2017 framkommer att bolagsstyrelsen anser att dialogen mellan ägare och bolag huvudsakligen fungerar bra och att ägaren har ett tydligt syfte och ändamål med verksamheten.</p> <p>Samtliga ägardirektiv följs upp av styrelsen två gånger per år.</p>	<p>Bolaget har ett komplext förhållande till ägaren genom att det i hög grad är kommunens nämnder som sätter ramar för den operativa verksamheten genom upphandlingskriterier och internkontrollplaner.</p> <p>Ordförande och vice ordförande beskriver att ägardirektivet är tydligt men att bolagets roll i kommunen ofta är föremål för diskussion. Regelbundna samtal med kommunstyrelsen och partiorganisationerna förekommer i både formella och informella kanaler. Av styrelsens protokoll framgår att bolagsstyrelsen i januari 2017 diskuterade ägardirektivens utformning och konstaterade att varje ledamot i styrelsen ansvarar för att inleda en politisk diskussion utifrån detta.</p>	<p>I styrelsens utvärdering 2017 framkommer att 17 % anser att en regelbunden dialog med ägaren saknas. Endast en av de svarande instämmer helt i att ägaren bidrar till bolagets utveckling.</p> <p>Ordförande beskriver att det tros härröra till att koncernen vid flera tillfällen har bytt representant i bolagsstyrelsen och att information från koncernen har upplevts ostrukturerad. Samarbetet förväntas underlättas av att Telge AB inför en koncernstab under hösten 2018.</p>

3.8. Styrelsens relation till VD

Enligt svensk kod för bolagsstyrning ska styrelsen fortlöpande utvärdera verkställande direktörens arbete. Minst en gång per år ska styrelsen särskilt behandla denna fråga, varvid ingen från bolagsledningen ska närvara.

Koden säger:	Telge AB	Telge Inköp	Telge Bostäder
Styrelsen ska godkända väsentliga uppdrag som VD har utanför bolaget.	Ingen av de granskade styrelserna har godkänt några uppdrag utanför bolaget. Vi har granskat registrerade befattningar hos Bolagsverket för respektive bolags VD. Samtliga uppdrag som förekommer är befattningar inom andra bolag i Telgekoncernen med undantag för ett styrelseuppdrag i en bostadsrättsförening (bedöms ej vara väsentligt).		
Styrelsen ska fortlöpande utvärdera verkställande direktörens arbete. Minst en gång per år ska styrelsen särskilt behandla denna fråga, varvid ingen från bolagsledningen ska närvara.	<p>Utvärdering av VDs arbete sker i samband med årlig diskussion av VDs villkor och lönesättning.</p> <p>I styrelseutvärderingen svarar hälften nej eller vet ej på frågan om de utvärderar VDs insatser årligen.</p> <p>Ett av avsnitten i styrelseundersökningen är utvärdering av VD där styrelsen ges möjlighet att lämna anonyma synpunkter.</p>	<p>VD:s roll, utvärdering, villkor och lön diskuteras årligen i styrelsen utan VDs närvaro. Det protokollförs inte.</p> <p>I den anonyma styrelseutvärderingen har någon lämnat negativa omdömen. Vid intervju med ordförande framkommer att ingen i styrelsen har velat utveckla resonemanget så det har inte varit möjligt att följa upp utvärderingen.</p>	I den anonyma styrelseutvärderingen uppger 100 % av de svarande att relationen mellan styrelse och VD helt eller i huvudsak fungerar bra. Svaren beträffande förekomsten av utvärdering av VD varierar stort.

3.9. Styrelsens relation till revisorerna

Styrelsen ska enligt SKL:s principer se till att ändamålsenliga relationer med bolagets revisorer och lekmannarevisorer upprätthålls. Styrelsen ska överväga att en gång varje år sammanträffa med revisorerna utan närvaro av någon från företagsledningen. Styrelsen ska också dokumentera hur bolaget kommunicerar med bolagets revisorer och lekmannarevisorer.

Av bolagsstyrningsrapporten som är gemensam för hela koncernen framgår att revisorerna har kontakt med bolagen löpande vid behov, att lekmannarevisorerna träffar bolagens VD samt styrelseordförande minst en gång per år samt att revisorernas mottar kallelse och dagordning till varje styrelsesammanträde.

Koden säger:	Telge AB	Telge Inköp	Telge Bostäder
Styrelsen ska se till att någon delårsrapport under året översiktligt granskas av bolagets revisor.	Ingen delårsgranskning ingår i den auktoriserade revisorns uppdrag.		
Styrelsen ska minst en gång per år, utan närvaro av VD eller annan person från bolagsledning, träffa bolagets revisor.	Styrelsen har inga möten med varken auktoriserad revisor eller lekmannarevisor i sammanhang där inte VD medverkar.		

3.10. Information om bolagsstyrning

Av årsredovisningslagen framgår obligatoriskt innehåll endast för börsbolag. Koden säger däremot att styrelsen årligen i en bolagsstyrningsrapport ska informera ägaren om hur bolagsstyrningen i bolaget fungerar. SKL:s principer för styrning av kommunala bolag innehåller dock rekommendationer som i hög grad överensstämmer med dem som framgår av svensk kod för bolagsstyrning. Principerna medger att informationen kan lämnas antingen i bolagsstyrningsrapporten eller i årsredovisningen. I Telge framgår dessa uppgifter av bolagsstyrningsrapporten, vilken upprättas för koncernen som helhet.

Koden säger:	Telge AB
En bolagsstyrningsrapport upprättas årligen.	Ja. Bolagsstyrningsrapport för hela koncernen 2017 godkändes av styrelsen 2018-03-05 och har förmedlats vidare till kommunfullmäktige.
Bolaget ska i bolagsstyrningsrapporten redovisa avvikelser från Koden.	Nej. Det sker ej.
För var och en av styrelsens ledamöter ska anges uppgifter om födelseår, utbildning, arbetslivserfarenhet, uppdrag, aktieinnehav, oberoende från bolagsledningen och större aktieägare samt antal år i styrelsen.	Nej. Av bolagsstyrningsrapporten framgår endast att en översyn har gjorts av samtliga styrelseledamöter i bolagen och att ingen har några registrerade bisysslor hos Bolagsverket som är motstridiga koncernens verksamhet.
Arbetsfördelningen i styrelsen och hur styrelsearbetet bedrivits, inkluderande antal styrelsesammanträden och respektive ledamots närvaro vid styrelsesammanträden.	Nej. I bolagsstyrningsrapporten presenteras endast genomsnittlig närvaro vid sammanträde i procent för respektive bolag.

Hur den interna kontrollen är organiserad och hur väl den fungerat under senaste räkenskapsåret.	Delvis. I bolagsstyrningsrapporten beskrivs hur den interna kontrollen är organiserad inom koncernen. Inga resultat framgår och ingen närmare redogörelse sker avseende variationer inom respektive dotterbolag.
Hur bolagets risker bedömts och följts upp.	Nej. Av bolagsstyrningsrapporten framgår endast att koncernen har arbetat fram en riktlinje avseende riskhantering som ska implementeras under 2018 samt att några av bolagen har internkontrollplaner.
Hur bolaget kommunicerar med revisorerna och lekmannarevisorerna.	Ja. Av bolagsstyrningsrapporten framgår vilken kontakt revisorerna har med bolagen.
Hur styrelseutvärderingen genomförts och redovisats.	Ja. Information om utvärderingens genomförande framgår av bolagsstyrningsrapporten. Resultatet beskrivs inte.
Särskild information om bolagets VD.	Nej. Ingen särskild information om VD framgår av bolagsstyrningsrapporten.

4. Sammanfattad bedömning

Granskningens syfte är att bedöma om bolag ägda av Södertälje kommun har ett tydligt regelverk för bolagsstyrning. Med utgångspunkt från att det finns en god sed för bolagsstyrning genom Koden omfattar granskningen en uppföljning av i vilken omfattning kodens olika regler tillämpas av bolagen.

4.1. Svar på revisionsfrågor

Fråga	Svar
<i>Finns tydliga regelverk för bolagsstyrning för Södertälje kommuns bolag?</i>	<p>Delvis. Det finns ett tydligt koncernperspektiv i Södertälje kommuns styrmodell vilket omfattar ett gemensamt arbete med budget och långsiktiga strategier för verksamheten. Bolagsordningen ger en tydlig bild av villkoren för respektive bolag och ägardirektiven hålls uppdaterade och följs upp regelbundet. Inom bolagskoncernen finns tydliga regelverk i form av koncernplan som bearbetas till affärsplaner som i sin tur är utgångspunkt för operativa mål.</p> <p>Bolagskoncernen följer även upp sin följsamhet till Södertälje kommuns Miljöprogram, Klimatstrategi och energiplan samt Handikappolitiskt program. Det framgår inte hur urvalet har skett och vem som ansvarar för att förmedla styrningen inom områden som ligger utanför den övergripande styrmodellen. Vår bedömning är att kommunen har andra styrande dokument som också kan</p>

	vara relevanta för bolagen. Kommunstyrelsen bör tydliggöra vilka styrande dokument som ska gälla för bolagskoncernen.
<i>På vilka nivåer har befintliga regelverk beslutats?</i>	<p>Bolagsordning, val av bolagsstyrelse, ägardirektiv och övergripande rambudget fastställs av kommunfullmäktige.</p> <p>Telge AB:s koncernplan fastställs av koncernstyrelsen och beskriver Telgekoncernens gemensamma arbete och prioriteringar de närmaste åren. Affärsplan för varje bolag beslutas av bolagsstyrelse och godkänns av koncernstyrelsen. Med utgångspunkt i affärsplanen fastställs operativa ettårs mål och en budget för bolaget av respektive bolagsstyrelse. Koncernstyrelsen fastställer koncernens övergripande budget.</p>
<i>Omfattar reglerna samtliga bolag?</i>	Ovan beskrivna regler omfattar samtliga bolag som ingår i Telgekoncernen.
<p><i>Tillämpas bolagsstyrningskoden i någon omfattning?</i></p> <p><i>Om ej, har diskussion förts om att börja tillämpa denna?</i></p>	Koden för bolagsstyrning är inte en uttalad del av bolagsstyrningen i Södertälje. Stora delar av Koden efterlevs men alla delar är inte tillämpliga. Koncernens ordförande och VD uppger att Koden och SKL:s principer används som vägledning och referensmaterial men att inga planer finns på att strikt tillämpa Koden.
<i>I hur stor omfattning styrs bolagen utifrån den norm som Koden beskriver, oaktat om det beslutats att den ska tillämpas?</i>	<p>Vår bedömning är att bolagen i hög grad styrs utifrån den norm som Koden beskriver. De områden där vi bedömer att bolagen avviker från Koden och där det har principiell betydelse är:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bolagen har valt att genomföra sina bolagsstämmor per capsulam. Koden innehåller inga riktlinjer för andra typer av årsstämmor än fysiska möten. SKL:s principer för bolagsstyrning säger att om stämma ska genomföras per capsulam ska kommunen bestämma hur information om bolaget till politiker och allmänhet som annars skulle lämnats på stämman skall lämnas. Några sådana informationsinsatser har inte genomförts inom Telge AB och information om stämmorna förekommer inte alls på bolagens respektive hemsidor. Kommunen har heller inte begärt det. 2) Koden säger att styrelsen ska ha en storlek och sammansättning som säkerställer dess förmåga att förvalta bolagets angelägenheter med integritet och effektivitet. SKL:s principer säger att styrelsen skall ha en ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och

bakgrund i övrigt. Södertälje kommun har valt att tillsätta bolagsstyrelser genom politisk representation. Förfarandet ger högre politisk förankring i bolagen men minskar i gengäld möjligheten att ha styrelser med avvägd balans av olika kompetenser. Vår bedömning är att Telgekoncernen arbetar aktivt med att bolagsstyrelseledamöterna ska förstå vad uppdraget innebär och hur det skiljer sig från till exempel kommunala nämnduppdrag.

- 3) Bolagsstyrningsrapporten innehåller inte de uppgifter som Koden rekommenderar. Bland annat saknas information om styrelsens ledamöter och hur styrelsens arbete bedrivits. Rapporten innehåller också mycket begränsad information om bolagens riskhantering, i förhållande till vilken information som efterfrågas i Koden.

4.2. Bedömning

Vår bedömning är att det finns en i huvudsak tydlig styrmodell som ger förutsättningar för gemensam inriktning och prioritering. Telge AB har en central roll i kommunens styrning av koncernen. Upplägget är transparent och det finns styrande dokument och rutiner som beskriver styrkedjan. Kommunstyrelsen bör dock tydliggöra vilka av kommunens styrdokument som avser bolagen då endast ett fåtal följs upp i koncernens årsredovisning.

Svensk kod för bolagsstyrning tillämpas formellt inte inom bolagen, men bolagen följer koden i hög grad i de avseenden den är tillämpbar. När det gäller information om bolagsstyrning lever bolagen inte upp till den norm som Koden beskriver. Vår bedömning är att bolagen bör utveckla bolagsstyrningsrapporten med Koden som vägledning. Det kan också vara ett möjligt sätt att i enlighet med SKL:s rekommendationer kompensera för den minskade möjlighet till insyn det innebär att bolagen inte längre tillämpar offentliga bolagsstämmor.

Södertälje 2018-11-08

Anders More

Nina Högberg

Källförteckning

Koncerngemensamt material:

Bolagsstyrningsrapport 2017
Inbjudan till styrelseutbildning 2015
Mall för arbetsfördelning mellan styrelse och VD
Mall för arbetsordning för styrelsen
Mall för instruktion för VD
Material från styrelseutbildning 2015 dag 1-3
Närvarolista styrelseutbildning 2015

Telge AB

Bolagsordning Telge i Södertälje AB, 2014-12-15
Granskningsredogörelse och rapport från lekmannarevisionen 2017
Internkontrollplan 2018
Kallelse till årsstämma 2018
Protokoll bolagsstämma Telge AB 2018-05-31
Revisionsberättelse 2017
Styrelsens protokoll för 2017 samt 2018 tom 2018-05-07
Styrelseutvärdering 2017
Årsredovisning 2017
Ägardirektiv 2018-2020

Telge Bostäder

Arbetsordning för styrelsen och skriftliga instruktioner för Affärsområde BO
Bolagsordning Telge Bostäder, 2014-12-15
Granskningsredogörelse och rapport från lekmannarevisionen 2017
Kallelse till bolagsstämma 2018
Protokoll Bolagsstämma Telge Bostäder 2018-05-31
Revisionsberättelse 2017
Styrelsens protokoll för 2017 samt 2018 tom 2018-06-05
Styrelseutvärdering 2017
Årsredovisning 2017
Ägardirektiv 2018-2020

Telge Inköp

Affärsplan Telge Inköp 2018-2020
Arbetsordning för styrelse och skriftliga instruktioner för Telge Inköp
Bolagsordning Telge Inköp, 2014-12-15
Granskningsredogörelse och rapport från lekmannarevisionen 2017
Kallelse till bolagsstämma 2018
Riktlinjer för firmateckning
Protokoll bolagsstämma Telge Inköp 2018-05-31
Revisionsberättelse 2017
Styrelsens protokoll för 2017 samt 2018 tom 2018-04-13
Styrelseutvärdering 2017
Årsredovisning 2017
Ägardirektiv 2018-2020

Södertälje kommun

Arbetsordning för kommunfullmäktige
Mål och budget 2018-2020 med bilagor
Reglemente för kommunstyrelsen